

ZINN

MagaZINN

juli 2021

NR 31

Zomerrood

In deze editie o.a.:

- Schilderen als een manier van loslaten
- Een mix van oud en nieuw
- Humanitas speurt naar levensverhalen
- Langer Veilig Thuis Wonen

In deze krant:

Collega's die vrienden werden

lees verder op pagina 4

'Kunst verbindt'

lees verder op pagina 7

Herinneringen van een suppoost

lees verder op pagina 9

En onze regelmatig terugkerende rubrieken: Rondje langs de ZINN locaties (p11), Hersengymnastiek (p12), Humor in de zorg (p5) en Mijn beroep van toen (p9).

Oproep

Humanitas speurt naar levensverhalen

Als bewoners van ZINN hun levensverhaal zouden vertellen, kun je er boeken over schrijven. Boeken over lief en leed. Over ambities en teleurstellingen. Over liefdesgeluk. Humanitas is op zoek naar mensen die over hun leven willen vertellen aan vrijwillige auteurs voor het Project Levensverhaal.

Coördinator van Humanitas Johan Havinga: "We hebben vijftien vrijwilligers die graag hun luisterend oor willen bieden. Ook aan de bewoners van ZINN. We denken dat er mooie verhalen verteld kunnen worden. Ze komen een aantal maanden op visite om te luisteren en aantekeningen te maken. Daarna gaan ze het levensverhaal opschrijven. Vooral kinderen vinden het heel mooi, omdat zij het verhaal van hun vader of moeder zwart op wit kunnen krijgen in de vorm van een boek."

Boek drukken

Volgens Havinga worden de interviews als gezellig ervaren en ontstaat er tussen de vrijwilliger en de geïnterviewde vaak

een leuk contact. "Dat is ook één van de doelen van dit project", zegt hij. Als het levensverhaal eenmaal vastligt kan men ervoor kiezen het voor eigen rekening in een beperkte oplage te laten drukken.

Oproep

Het aantal aanmeldingen is gering en Johan Havinga vermoedt dat mensen nog te bescheiden zijn en denken dat hun verhaal 'niet boeiend genoeg' zal zijn. Dat is jammer en helemaal niet nodig. Een goede interviewer zal in ieder verhaal mooie aspecten ontdekken en die opschrijven. "Ik doe daarom een oproep aan de bewoners van ZINN en hun familie. Meldt u aan."

Wilt u uw levensverhaal delen? Stuur dan een mail naar projectleider

Jacqueline Wijbenga: j.wijbenga@humanitas.nl. Uiteraard kunt u uw zorgprofessional hierbij om hulp vragen.

Hoe bereikt u de cliëntenraad?

Centrale Cliëntenraad:	cliëntenraad.centraal@zinnzorg.nl
Cliëntenraad De Brink:	cliëntenraad.debrink@zinnzorg.nl
Cliëntenraad De Burcht:	cliëntenraad.deburcht@zinnzorg.nl
Cliëntenraad De Dilgt:	cliëntenraad.dedilgt@zinnzorg.nl
Cliëntenraad De Es:	cliëntenraad.dees@zinnzorg.nl
Cliëntenraad De Pelster:	cliëntenraad.depelster@zinnzorg.nl
Cliëntenraad Zuiderflat:	cliëntenraad.zuiderflat@zinnzorg.nl
Cliëntenraad Thuiszorg:	cliëntenraad.thuiszorg@zinnzorg.nl

Kijk ook op www.zinnzorg.nl/zinn/cliëntenraad

De cliëntenraden zijn altijd op zoek naar nieuwe leden. Heeft u belangstelling of wilt u lid worden neem dan contact op met de desbetreffende cliëntenraad.

Leo Pasma in De Brink Schilderen als een manier van loslaten

“Als ik schilder kan ik dingen loslaten”, zegt Leo Pasma (1948). “Als er spanningen waren in mijn werk, dan kon ik achter mijn schildersezels ontladen”. Sinds enkele jaren woont Leo Pasma in ZINN locatie De Brink.

Eén van zijn werken uit de 'Shelter Serie'

Leo Pasma tijdens zijn revalidatie met één van zijn kleinkinderen.

Staat van dienst

Als je zijn naam intikt op Google kom je een indrukwekkende lijst tegen van (interim)directiefuncties die Leo Pasma heeft gehad. Zo was hij destijds directeur van het Regionaal Ziekenfonds Groningen en Doktersdienst Groningen. Maar ook deed hij tijdelijke klussen in het onderwijs en de gezondheidszorg. “Ik kon toen niet weten hoe het zou zijn om in een verpleeghuis te wonen. De afhankelijkheid valt me zwaar. Als ik op de badkamer ben en iemand klopt op de deur zeg ik nu ‘ja’. Vroeger zou ik luid en duidelijk ‘nee’ hebben geroepen. Ik ben een stuk van mijn privacy kwijt. Maar ik moet het ermee doen. Medewerkers doen hier hun stinkende best om het mij naar de zin te maken.”

Ziek

In 2017 eindigde zijn dynamische leven terwijl hij bezig was een schommel van één van zijn kleinkinderen te repareren. Tijdens het vastdraaien van een paar bouten ging het licht uit en kreeg hij een epileptische aanval. Dat was hem nog nooit overkomen. De oorzaak was een tumor in zijn hoofd en de bestraling daarvan heeft zoveel schade aangericht dat hij uiteindelijk niet meer kan

lopen. Het goede nieuws is dat de tumor nu onder controle is.

Shelter Serie

Het schildertalent heeft hij van zijn vader geërfd, want die was zeer creatief. De heer Pasma heeft in de loop der jaren een eigen stijl ontwikkeld. Hij zegt: “Meestal abstract, soms figuratief. Dat hangt van mijn inspiratie af.” Hij heeft vaak geëxposeerd, meestal in gebouwen van bedrijven of instellingen. Opvallend is een serie abstracte werken die hij tezamen de ‘Shelter Serie’ noemt. Hij zegt: “Shelter is Engels voor bescherming. Het was een tijd waarin ik op mijn werk nogal veel aan mijn hoofd had. Het schilderen bood mij bescherming tegen de spanningen. In die schilderijen kun je het thema ‘bescherming’ dan ook herkennen.”

Geduld

Medewerkers in De Brink doen er alles aan om het mogelijk te maken dat Leo Pasma weer gaat schilderen. Maar het lukt nog niet. “Ik heb geen inspiratie. Ik ben nog te veel bezig met het verwerken van mijn huidige situatie, dus ik kom er niet toe om weer te beginnen. Ik moet geduld hebben.”

Werken met collega's is een leuke manier om mensen te leren kennen. Soms klikt het tussen collega's zo goed, dat er van vriendschap gesproken kan worden. Bij ZINN komt dat geregeld voor, lees maar.

Vrienden/collega's:

De twee Hannekes

Hanneke Bosma is psycholoog bij ZINN en Hanneke Gerds is diëtiste. In 2006 werden zij collega's in De Burcht. Hanneke Bosma: "We hadden toen allebei een jong kind en daar begonnen onze gesprekken mee. We bleken hetzelfde aan te kijken tegen opvoeding en konden veel delen hierover." De twee Hanneke's konden goed met elkaar praten over het ouderschap, ook toen ze beiden een tweede kindje kregen. "Onze oudsten zitten nu op de basisschool en zo gaan onze levens een beetje gelijk op. We begonnen ook af te spreken buiten het werk om, altijd samen met de kinderen. En dat matcht ook erg goed. Ze kunnen lekker met elkaar spelen en onder-tussen kunnen wij kletsen en koffie drinken", aldus Hanneke Bosma. Er groeide vriendschap en inmiddels gaan de gesprekken over veel meer dan opvoeden en jonge kinderen.

Collega's die vrienden werden

Vrienden/collega's:

Desirée en Aukje

Desirée Winterwerp is leidinggevende van de Zuiderflat en Aukje Renses werkt voor ZINN Thuiszorg. Ze zijn dikke vriendinnen geworden dankzij ZINN. Desirée vertelt: "In 2002 wist ik niet of thuiszorg wel iets voor mij zou zijn, maar ik ging er toch werken. Daar ontmoette ik Aukje. We werkten veel samen en na onze route kwamen wij tijdens onze pauze met elkaar aan de praat. Onze dochters waren ongeveer van dezelfde leeftijd en heel belangrijk, we hadden dezelfde humor. Wij begrepen elkaar en hebben zoveel plezier gehad tijdens en buiten het werk. Een plannetje smeden om je collega voor de gek te houden, maar er ook voor elkaar zijn tijdens het bieden van warme zorg aan een stervende bewoner." De band is in de loop der jaren alleen maar hechter geworden.

Desirée: "Als vriendinnen hebben wij lief en leed met elkaar gedeeld. Wij zijn beiden verschillend, maar hebben ook mooie overeenkomsten. Het leuke van deze vriendschap is dat wij werk

en privé van elkaar kunnen scheiden. Soms zijn we het niet met elkaar eens of zijn er ergernisjes: zo is Aukje nooit te vroeg, maar wel altijd nét op tijd. Ik sta regelmatig met mijn telefoon

paraat om haar te bellen waar ze blijft. En dan komt Aukje op dat moment weer stralend binnen. Heerlijk die energie en weg ergernis"

Medicijn van de glimlach

Als je lacht, vergeet je de zorgen van alledag. Al is het maar heel even. MagaZINN dient u graag vijf tabletjes toe voor het bevorderen van de glimlach.

Mopkes met Frekie

Hond

Buurman: *Frekie, je hond heeft de hele nacht gejankt!*

Frekie: *Geef niks, hij haalt de slaap overdag wel weer in.*

Koezendokter

Pa: *Hest bie koezendokter west?*

Frekie: *Joa.*

Pa: *Hest hard belkt?*

Frekie: *Nee*

Pa: *Din hest n gulden verdaind*

Frekie: *Bedankt.*

Pa: *Dee t slim zeer?*

Frekie: *Niks.*

Pa: *Nee?*

Frekie: *Hai was nait thoos.*

Kinderlogica

Meester: *Wat zou er gebeuren als er geen water was?*

Frekie: *Dan konden we niet leren zwemmen en zouden er heel wat mensen verdrinken.*

Telefoongesprek

Telefoon gaat.

Frekie: *Mit Frekie.*

Stem: *Nimst doe op?*

Frekie: *Ja, oppas is ien sloap valen.*

Ongelukken

Moeke: *Lees mor, hier staat t: Ien keuken gebeuren maiste ongelukken.*

Frekie: *Wait ik, ik krieg ze ale doagen op bord.*

Myron Hamming, stadsdichter van Groningen. Tijdens de doe mee, dicht mee- weken verzorgt hij workshops.

Doe mee, dicht mee Een gedicht is een cadeautje dat je mag uitpakken

In juli en augustus vinden de Zomer dichtweken van ZINN plaats, een initiatief van WelZINN. Bewoners met interesse voor taal worden uitgenodigd om workshops te volgen, zodat ook zij daarna hun gevoelens kunnen verpakken in een gedicht.

Workshops

Een gedicht is eigenlijk emotie in cadeau-verpakking. Je pakt het cadeau woord voor woord uit en ontdekt wat de dichter wil vertellen. Hoe leuk zou het zijn als u zelf zo'n gedicht kunt schrijven? De workshops worden op verschillende locaties gegeven door drie echte Groningse dichters:

Myron Hamming (stadsdichter)

Jetta Post (presentator en entertainer)

Cees Bolle (tevens vrijwilliger bij ZINN)

Dichtbundel

Tijdens de workshops wordt de kunst van het dichten stap voor stap toegelicht en gaan de deelnemers zelf aan de slag. Het resultaat wordt na de zomer gepresenteerd in de vorm van een gedrukte dichtbundel in samenwer-

king met het Grafisch Museum Groningen. De kosten voor dit wonderschone project worden betaald door het Oranjefonds.

Doet u mee?

Houd de posters in de ZINN locaties in de gaten. Daar leest u waar u zich kunt aanmelden voor een workshop.

*“Doe mee,
dicht mee!”*

Als het leven van één van onze bewoners tot een einde komt is dat voor de nabestaanden een ingrijpende gebeurtenis. Maar ook bij medewerkers, die soms vele jaren voor iemand hebben gezorgd, zijn er emoties.

Een waardige laatste uitgeleide hoort óók bij de zorg

Om deze reden hebben Carin van de Mortel (leidinggevende) en Christine van der Veer (geestelijk verzorger) samen met een kleine projectgroep aandacht gevraagd voor de wijze waarop een overleden bewoner het gebouw voor de laatste keer verlaat. Momenteel is het in ZINN locatie De Brink gebruikelijk dat dit door de achteruitgang gebeurt. Door de projectgroep is ervoor gepleit dat, indien er geen bezwaren zijn, de overledene het gebouw verlaat via de hoofdentree. Zo kan er nadrukkelijk respect betoond worden aan de overledene, ook door bewoners en medewerkers.

In ZINN locatie De Brink is daarom in overleg met een aantal betrokkenen, waaronder de cliëntenraad, sinds 1 juli een pilot gestart met een nieuwe gang van zaken. De standaardprocedure wordt nu dat de kist vanaf de afdeling via de hoofdentree naar buiten wordt gereden. Kort daarvoor laat de receptiemedewerker een gong klinken, zodat aanwezigen in het restaurant even stil kunnen zijn en (zo mogelijk) gaan staan. De ervaringen in De Brink worden over een half jaar geëvalueerd.

Het 'nieuwe werken' bij ZINN? Dat wordt een mix van oud en nieuw

Zorgmedewerkers zijn tijdens de coronacrisis gelukkig trouw naar hun werk gegaan. Thuiswerken was er voor hen natuurlijk niet bij. Maar ze hebben wél gemerkt dat er weinig contact was met familie van bewoners en met collega's. Teamoverleg gebeurde online via het beeldscherm, maar ook scholingen werden daar waar mogelijk online aangeboden.

Op dit moment zijn verschillende teams bij ZINN bezig de onderlinge contacten weer aan te halen. Het zorgteam van De Brinken (in De Dilgt) heeft zelfs twee weken lang 'Wie is de Mol' met elkaar gespeeld als alternatief van het team-uitje. Maar hoe zit dat nu met al die andere medewerkers van ZINN, die we ook wel eens aanduiden met 'ondersteunende diensten'?

Teamgeest

Het waren vooral medewerkers met kantoorfuncties die al geruime tijd geleden thuis gingen werken. De kantoren van ZINN bleven vaak donker en collega's zag je er nau-

welijks. Over het algemeen hebben zij zich in hun thuishoofd prima gered en het werk ging ook gewoon door. Maar veel mensen begonnen het echte contact met mensen steeds meer te missen. De teamgeest had dus wel wat te lijden onder deze situatie. Op 3 juni is er daarom een online-bijeenkomst gewijd aan de vraag hoe het 'nieuwe werken' er bij ZINN uit zal zien.

Ervaringen

Audrey Hindriks (ZINN Service) vond het thuiswerken heel erg prettig. Ze zei dat ze zich beter kon concentreren en meer werk kon doen

in minder tijd. Boukolien Woltjer (leidinggevende zorg) heeft in 2020 complete zorgteams moeten opzetten voor de nieuwe woongebouwen bij De Dilgt zonder mensen 'in levenden lijve' te ontmoeten. Ze zegt extra moeite gedaan te hebben om nieuwe medewerkers te informeren en motiveren. "Het zijn goede teams geworden, maar er miste wel iets. Daarom zou ik het de volgende keer weer liever op de gewone manier doen. Toch zullen we in de toekomst ook heel goed informatieve bijeenkomsten online kunnen houden, denk ik. Dat werkt efficiënt."

Mix

Medewerkers bij ZINN proberen inmiddels thuiswerken en kantoorwerken te combineren. Het oude werken (van 9 tot 5 op kantoor) is voorbij, maar bij het nieuwe

werken moet weer ruimte zijn voor sociaal contact, waarin mensen elkaar kunnen motiveren en inspireren. Mariska Oosterom (P&O adviseur ZINN) zegt dat ook voor opleidingen en trainingen online bijeenkomsten een prima middel zullen blijven. "We gaan de optimale mix ontdekken. En dat zal ook voor teamoverleggen gelden."

"Het zijn goede teams geworden, maar er miste wel iets."

Vier kunstenaars + vier bewoners = vier unieke kunstwerken

Najaar 2019, het is een doorn in het oog: de witte, lege gangen van de twee verdiepingen van de afdeling Individueel Wonen in De Brink. Er hangt niets aan de wand. ZINN heeft een mooie traditie waar het gaat over kunst, en bovendien zijn lege muren, kale muren gewoon geen optie. De commissie Sfeervol Wonen van ZINN stond voor de keuze: kunst aanschaffen of kunst laten maken. Het werd het laatste, waarbij het proces van co-creatie samen met vier bewoners een belangrijk onderdeel van het project werd. Herman van Hoogdalem werd door ZINN benaderd voor dit project. Hij selecteerde vier alumni van Academie Minerva. Het werd de start van een bijzonder project door unieke samenwerking tussen vier jonge kunstenaars uit Groningen en vier bewoners van ZINN.

Het kunstproject

De vier jonge kunstenaars werden allen gekoppeld aan een bewoner. Met grote regelmaat zouden zij elkaar zien, zodat de verhalen van de bewoners de inspiratiebron van de uiteindelijke kunstwerken zou zijn. De werkelijkheid verliep anders. Na de eerste ontmoeting gingen zorginstellingen dicht voor bezoekers en werd het onmogelijk elkaar persoonlijk te ontmoeten. Hierdoor waren de jonge kunstenaars genoodzaakt hun contact met de bewoners anders en op afstand te laten verlopen.

De kunstenaars hebben vier bijzondere kunstwerken gemaakt waarin de zoektocht naar de ander voelbaar en zichtbaar is gemaakt. De persoonlijke verhalen van de bewoners hebben de kunstenaars geïnspireerd tot thema's als tijdloosheid, herinnering, afscheid, humor, levenslust en zingeving. Het resul-

“Kunst
verbindt”

taat van de co-creatie ontroert: het zijn unieke kunstwerken geworden, elk met een eigen verhaal waarin de bewoner het middelpunt is. De kunstwerken laten zien dat zelfs in tijden van een pandemie iets moois kan ontstaan. Het is een uniek tijdsbeeld van een bijzonder jaar, De kunstwerken hangen sinds maandag 28 juni 2021 in de eens zo witte, lege gangen van de tweede en derde etage in ZINN locatie De Brink. Het zijn vier uiteenlopende werken geworden. Er zit een diepe gelaagdheid in, die steeds opnieuw intrigeert.

Even voorstellen: de kunstenaars

Na haar eerste ontmoeting met de bewoner uit De Brink, voelde Jedidja Smalbil een bijzondere connectie. Toen bezoek aan de locatie niet meer mogelijk was, verliep het contact tussen beiden schriftelijk waarbij ze de verwondering over de vergankelijkheid der dingen en de schoonheid in het alledaagse met elkaar deelden. In september 2020 overleed de bewoner. Daarop is Jedidja vanuit de waardevolle gesprekken met hem opnieuw gaan fotograferen. De bijzondere connectie die zij voelde met de bewoner heeft ze prachtig in beeld gebracht.

Ook het contact van Jurjen Galema met een bewoner in De Brink verliep anders dan vooraf bedacht. In plaats van dat ze elkaar regelmatig zouden zien, was alleen contact op afstand mogelijk. De coronaperiode waarin afstand houden de belangrijkste maatregel werd, bracht Jurjen op het idee de uitdrukking van Confucius ‘Horen, zien en zwijgen’ met de bijbehorende aapjes te verwerken in zijn kunstwerken. Zijn sculpturen hoeven niet alleen van een afstand bekeken te worden, ze nodigen uit tot aanraken, connectie en contact. De maskers stralen warmte uit en brengen misschien ook troost en liefde wanneer fysiek contact niet mogelijk is.

Marianne Brouwer bezocht een bewoonster in De Pelster. Haar appartement is een museum op zich. Alle spullen samen en het mooie binnenvallende licht, inspireerde Marianne in haar schilderkunst. De herinnering is uitvergroot als een droombeeld; geabstraheerd en intuïtief. Door ruimte te laten

voor eigen interpretatie van de kijker wordt het meer dan het appartement van de bewoonster. Het werk staat symbool voor “thuis” en voor alle herinneringen die daar aan verbonden zijn.

Femke Seele ontmoet een bewoner in De Brink als hij eind negentig is. Een oprechte ontmoeting met iemand die in zijn laatste hoofdstuk zit. Het eerste bezoek is helaas ook meteen het laatste. De bewoner komt al vrij snel te overlijden en Femke blijft zich afvragen hoe het had kunnen zijn, als was het een verloren vakantieliefde. Door het contact met de zoon en dochter van de bewoner heeft Femke haar zoektocht naar zijn drijfveren en karakter voort kunnen zetten. Haar ontmoeting deelt ze in fotografie en begeleidende audio, die via de koptelefoon te beluisteren is.

Zowel ZINN als begeleider van het project, Herman van Hoogdalem, zijn bijzonder trots op de kunstenaars en de uniciteit van hun kunstwerken. Daarbij is het proces even waardevol als de output. Om die reden is het hele proces van co-creatie op de voet gevolgd door onderzoeker Saskia van de Ree. Haar bevindingen zijn vastgelegd in het kader van een Kiem-onderzoek dat half augustus als Minerva Showcase te lezen is op de website van het Kenniscentrum Kunst & Samenleving van de Hanzehogeschool.

Dit project is mede tot stand gekomen door Creatieve vouchers van de Provincie Groningen.

Langer Veilig Thuis Wonen

Het is landelijk beleid om mensen zo lang mogelijk thuis te laten wonen. Dat komt goed uit, want de meeste mensen willen hun vertrouwde stekje helemaal niet verlaten, zelfs als zij meer zorg nodig hebben. Door inzet van thuiszorg wordt langer thuis wonen mogelijk. ZINN levert die thuiszorg en wil nu nog een stapje verder gaan. Samen met andere zorgorganisaties denken we na over manieren om een verhuizing naar een zorginstelling zo lang mogelijk uit te stellen. Dit doen we onder andere door het delen van kennis en expertise, stimuleren van zelfredzaamheid door het gebruik van hulpmiddelen, inzetten van zorgtechnologie, meedenken over toekomstbestendig wonen en het zoeken naar ondersteuning voor cliënt en mantelzorg binnen het sociaal domein. Veiligheid is daarbij een belangrijk onderwerp. Om die reden is Astrid Evertse enkele weken geleden gestart als projectleider Langer en Veilig Thuis Wonen binnen ZINN.

Heeft u suggesties voor haar? Laat het gerust weten: a.evertse@zinnzorg.nl.

We hebben veel geleerd van de lockdowns

De coronacrisis heeft ons nieuwe inzichten opgeleverd over de huiskamers bij ZINN. Na enquêtes en gesprekken is duidelijk geworden dat veel bewoners met dementie zich beter gingen voelen door de afwezigheid van prikkels gedurende de lockdowns. Een speciale werkgroep Rust & Reuring van ZINN heeft verrassende conclusies kunnen trekken die ook ondersteund worden door andere onderzoeken in Nederland.

Gezondheidszorgpsychologe Gerdien Boven van ZINN zegt dat over het algemeen de bewoners met dementie baat hadden bij de rust. Ze vertelde er wel bij dat er ook mensen waren die het juist zwaar hadden door heimwee, omdat zij hun familie niet zagen. De conclusie van de werkgroep was, dat nu moet worden geprobeerd de prikkels in huiskamers

op maat af te stemmen op de behoeften van bewoners.

Hoe pakken we het aan?

Klinisch neuropsycholoog Jeroen Kok van ZINN zegt dat we de huiskamers beter als een 'socio-therapeutisch milieu' kunnen gaan zien dat bijdraagt aan een goede behandeling van onze cliënten. "We zullen daar rekening

moeten gaan houden met prikkels van buiten, zoals bezoek en medewerkers. Maar ook prikkels van binnenuit: als je bijvoorbeeld een activiteit gaat doen voor drie mensen, is het dan wel verstandig dat zeven andere bewoners daarbij ook aanwezig zijn?"

In de zoektocht naar de beste manier om te leren van de lockdowns zullen binnenkort gespreksbijeenkomsten worden georganiseerd waar familie en bewoners geïnformeerd worden over onze plannen en hun visie kunnen geven over deze ontwikkeling.

Woonassistenten worden extra getraind

De functie van de woonassistenten bij ZINN is steeds complexer geworden. Daarom gaan zij extra verdiepende trainingen volgen. Het is een traject van zes bijeenkomsten en tussendoor brengen zij het geleerde in de praktijk. Het wordt een mooi geheel van kennis, toepassing en borging.

Woonassistenten werken meestal in huiskamers waar mensen met dementie of lichamelijke aandoeningen vertoeven. Zij begeleiden mensen door de dag en hebben daarbij veel invloed op het welbevinden deze bewoners. Dat vraagt tact, sociale vaardigheden en tegenwoordig ook steeds meer

kennis van ziektebeelden en hygiëne. De Commissie Woonassistenten behartigt de belangen van de ruim 300 woonassistenten bij ZINN en heeft gepleit voor nieuwe trainingen. Daar is nu een begin mee gemaakt en de komende drie jaar komen alle woonassistenten aan de beurt.

Cirkel van invloed

Janny Visscher (Opleiding & Ontwikkeling): "We werken samen met het Noorderpoortcollege en hebben de belangrijkste onderwerpen uit de werkpraktijk als uitgangspunt genomen. Denk aan gastvrijheid, voeding (slikken), zinvolle dagbesteding, gedrag, bewegen en gesprekstechniek." Volgens Janny zullen de woonassistenten bewuster worden van hun eigen handelen en hun 'cirkel van invloed' beter leren kennen en benutten.

Mijn beroep van toen

Herinneringen van een FC Groningen-suppoost

In ZINN locatie De Es begint Jan van Houten van oor tot oor te lachen als je met hem begint over het Oosterparkstadion. Hij heeft daar namelijk veel voetstappen liggen, zelfs nog uit de tijd dat FC Groningen nog GVAV heette (dit jaar al 50 jaar geleden).

De heer van Houten was suppoost. Hij zegt: “Dat had wel voordelen. Ik mocht natuurlijk alle wedstrijden gratis zien.” Zijn vrouw Mien vult aan: “En ik mocht mee.” Het was een mooie tijd, waarin er tussen dit echtpaar en de supporters een band groeide. Als we één van de supporters uit die tijd de namen Jan en Mien van Houten noemen, begint hij te stralen. “Dat was een mooi stel. En denk maar niet dat dronken supporters hen met een vinger aanraakten. Ze waren altijd vriendelijk.” Het verhaal van deze supporter gaat nog steeds op. Want

hoewel Jan van Houten inmiddels wat geheugenproblemen heeft, is het nog steeds leuk om met hem te praten over voetbal.

Bekende namen

Jan en Mien van Houten hebben ook jonge voetballers met hun eigen auto vervoerd tussen trainingsveld en huis. Jongens als Arjen Robben en Stef Nijland zaten bij hen op de achterbank. En vaak kwamen ze Tonnie van Leeuwen en Martin Koeman in het Oosterpark tegen.

In de sloot

“Ik heb vroeger zelf ook gevoetbald”, zegt Jan. “Ik was mid-mid bij VV Niekerk.” Als we hem vragen wat voor type speler hij was begint hij te grijnzen: “Ik was een vieze voele!” Daarmee bedoelt hij dat hij soms gemene overtredingen maakte in het belang van het elftal. Zijn vrouw Mien hoort het lachend aan. “En weet je...,” zegt ze. “Hij was eens zo fel, dat hij met bal en al de sloot langs het veld in is gerend!” Het voorval deed zich voor in Grootegast, bevestigt de heer van Houten. Voetbal heeft een belang-

rijke rol in zijn leven gespeeld, dat mag duidelijk zijn.

Over het Nederlands elftal heeft hij ook een mening. “Die worden geen Europees kampioen, daar hebben ze de mentaliteit niet voor. Nait vies genoeg.”

“Ik was een vieze voele!”

Woorden, woorden, woorden.

Woorden zijn de bouwstenen van zinnen. Zinnen zijn de bouwstenen van verhalen.

In De Burcht gaan op dit moment taalkussens rond. Een cadeau-tje van taalkunstenaar Frank Kuhlmann uit Zwolle. Het contact met deze Zwollenaar heeft ZINN te danken aan Berthe Omvlee, geestelijk verzorger. Ze leerde hem kennen nadat zij een verhaal had geschreven over het belang van taal in haar werk.

Ze zegt: “Voor mezelf weet ik vanuit mijn werk dat we

woorden en taal veel meer zouden kunnen inzetten voor het contact met bewoners met dementie en voor hun contact met elkaar.” De kussens zijn voorzien van woorden en gaan intussen van hand tot hand. Ze stimuleren mensen om woorden uit te spreken, zodat zij zinnen kunnen vormen. Zoals: ‘een lekker kopje koffie’. Dat zinnetje is toch een mooi begin van de dag, of niet soms?

Dichteres in De Burcht in boek

Onlangs heeft machinefabriek Dekens Groep uit Sappemeer een opvallende donatie gedaan aan de bewoners van De Burcht. Men schonk dertig exemplaren van de dichtbundel Wordtalenten. Namens ZINN heeft mevrouw Wildeveld-Tui-

zinga het cadeau in ontvangst genomen en daarvoor was een heel goede reden. In het boek is een gedicht opgenomen, dat zij heeft geschreven. Alle afdelingen in De Burcht krijgen een exemplaar.

Als je erop let kun je iedere dag wel iets positiefs meemaken. De redactie maakte een rondje langs de ZINN locaties en pikte de volgende nieuwtjes uit de wandelgangen op.

Een rondje langs de ZINN locaties

Positieve energie

De bus rijdt weer!

Janny Flikkema, medewerkster in ZINN locatie De Brink maakte deze foto van de touringcar van ZINN. Ze meldt dat het eindelijk weer mogelijk was om met bewoners een dagje op stap te

gaan in de regio. Dat voelt als het verbreden van de horizon, fijn!

Zomerfeest met bijzonder zangduo

Ze noemen zich Duo RuJo: Ruud Mac Donald (werkzaam als verzorgende in De Es) en Johan van Dijk (gastheer ZINN Service De Dilgt). Ze treden vaak op tijdens ZINN-feestjes. In De Cirkel werd vorige maand

een zomerfeest gevierd met lekkere hapjes en bekende liedjes, vertolkt door deze twee mannen. Multi-talenten zijn het. En de bewoners (plus medewerkers) hebben van het feest genoten.

Nieuwe haring en oude liedjes in De Pelster

Albertha Veenstra (De Pelster) is altijd in voor een vrolijke activiteit. Ze meldt dat onlangs een haringkar naar binnen is gereden in De Pelster en dat het duo Lieneke en Dio een muzikale haringparty hebben verzorgd. Albertha: "Hollandse Nieuwe feestelijk geserveerd met plakjes tomaat, zure bom en uitjes. En luidkeels gelardeerd

met Hollandse Ouwe door Dio. 'La Mama', 'Malle Babbe', 'Het Dorp', 'Ali Cyaankali', 'Tearoom Tango' en veel meer Hollandse hits galmden door De Pelster. "

Drive-in bios bij De Dilgt

Tsjonge, wat een evenement! Tijdens de Week van de Natuur werd bij De Dilgt een heuse drive-in bioscoop uit de grond gestampt. De film 'Nieuwe Wildernis' werd vertoond op een groot scherm en de bezoekers kregen een hoofdtelefoon uitgereikt. De film brengt het natuurlijke leven in de Oostvaardersplassen (Flevoland) indringend

in beeld. De 'zaal' zat vol. Marissa Bakker (WelZINN) zegt over deze themaweek: "In de Dilgt hebben we genoten van de ZINN Drive-in, het optreden van Philomela, de haringparty en de prachtige natuurfoto collectie in de hal, mogelijk gemaakt door Aliese Oostmeijer-Pot (van het restaurant)."

Doe mee aan onze ZINN Quiz en laat anderen gerust meedoen. Op de achterzijde vindt u de oplossingen.

Laten we samen gaan puzzelen!

Kunt u alle verborgen woorden vinden in deze woordzoeker?

R	K	L	N	J	G	J	T	E	E	B	M	H	W	T	S	U	X
B	D	W	I	J	G	T	Q	S	R	M	O	M	D	Y	R	M	V
W	S	E	D	A	U	E	T	O	Y	O	V	R	W	U	N	W	U
U	U	I	B	X	T	R	Z	A	I	L	U	J	I	Y	R	O	K
V	T	T	T	U	A	K	N	E	I	L	W	M	I	F	H	P	L
V	S	N	X	N	L	E	C	E	L	C	R	H	N	K	U	A	S
B	U	A	D	N	F	E	W	O	D	L	H	I	E	R	S	R	A
T	G	K	W	U	N	W	W	L	C	L	I	W	C	I	Z	A	M
Z	U	A	Y	L	O	X	J	I	N	J	E	G	G	I	E	S	E
O	A	V	N	D	B	C	N	H	O	F	Z	V	H	J	G	O	N
N	R	T	G	T	J	D	R	I	V	C	O	J	N	E	J	L	Z
N	B	U	I	T	E	N	W	E	E	Z	N	P	F	A	I	S	I
E	H	Z	T	C	C	F	J	L	G	T	L	Y	V	I	A	D	J
B	T	O	N	Y	O	Y	M	L	I	E	Y	K	F	J	O	R	N
L	H	M	M	G	N	C	H	W	I	Z	N	Q	J	S	H	I	G
O	C	E	D	S	N	C	F	F	W	L	O	B	G	C	Q	X	W
E	I	R	B	A	R	B	E	Q	U	E	H	F	U	O	P	B	T
M	L	W	A	R	M	T	E	H	E	M	J	L	U	I	L	X	P

- AUGUSTUS
- COCKTAIL
- IJSCO
- PARASOL
- STRAND
- ZEE
- ZONNEBLOEM
- BARBEQUE
- GEZELLIGHEID
- JULI
- REGENBUI
- VAKANTIE
- ZOMER
- BUITEN
- GRAANVELDEN
- LICHT
- SAMENZIJN
- WARMTE
- ZON

FOTOPUZZEL

Herkent u deze TV-helden nog?

We hebben een schoenendoos met foto's gevonden op de zolder van ZINN. Helaas lagen alle foto's met TV-helden van vroeger door elkaar. Wilt u ons helpen de foto's bij de juiste namen te plaatsen?

1. Lenny Kuhr
2. Michael Jackson
3. Lorne Greene Bonanza
4. Berend Boudewijn en Mies Bouwman
5. Herman Emmink
6. Lenie 't Hart
7. Willem Duys
8. Sjef van Oekel

9. Betty Stöve
10. Joop Zoetemelk
11. Jos Brink
12. Piet Bambergen
13. Lucille Ball
14. Martine Bijl
15. Zangeres zonder Naam
16. Ko van Dijk

1

5

9

13

2

6

10

14

3

7

11

15

4

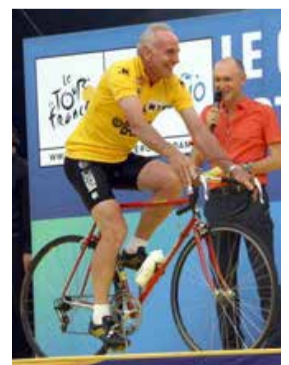
8

12

16

Wat is er te beleven?

Bewaar deze agenda

Stap voor stap beginnen we weer met het organiseren van activiteiten in de ZINN locaties. Tijd om weer overzichten te plaatsen in uw MagaZINN. We beginnen voor de maand juli met de locaties De Pelster, De Dilgt en De Es.

De overige locaties leveren vanaf augustus weer informatie aan. Kijk voor actuele informatie op www.zinnzorg.nl (Wat is er te beleven?)

Gratis of met korting deelnemen aan activiteiten? Dat kan met de ZINNPas. Dit is een kortingspas voor bewoners, cliënten en buurtbewoners. De activiteiten zijn voor iedereen toegankelijk, tenzij anders vermeld. Activiteiten met een * zijn gratis. Niet in het bezit van een ZINNPas, dan betaalt u € 5,50 per activiteit. Eventuele extra (materiaal-) kosten staan vermeld bij de activiteiten.

ZINNPas aanschaffen
U kunt een ZINNPas aanschaffen voor € 18,00 per maand (echtparen € 27,50 per maand). Deze kunt U aanvragen via de welzijnsmedewerker van de locatie. Ook als u revalideert bij ZINN kunt u een ZINNPas aanschaffen (éénmalig € 23,00). Na uw revalidatietraject bij ZINN wordt de ZINNPas automatisch stopgezet.

Meer informatie over de activiteiten bij De Dilgt:
Christa Kater 050-5852149/0683136134

DE DILGT - JULI

WOENSDAG 7 JULI

15.00 - 16.30 uur Grand Café
Bingo

DONDERDAG 8 JULI

13.30 - 16.30 uur bij de receptie
biljarten

19.00 - 21.00 uur Grand Café
Café

VRIJDAG 9 JULI

19.00 - 21.00 uur Grand Café
Filmavond
**Nadere informatie volgt nog.*

ZATERDAG 10 JULI EN ZONDAG 11 JULI

Dicht festival in de Hortus
Nadere informatie volgt nog

MAANDAG 12 JULI

15.00 - 16.30 uur tussen de liften
Jeu de Boules

**bij mooi weer naar buiten*

DINSDAG 13 JULI

10.00 - 11.30 uur Grand Café
Quiz

WOENSDAG 14 JULI

15.00 - 16.30 uur Grand Café
Bingo

DONDERDAG 15 JULI

13.30 - 16.30 uur bij de receptie

Biljarten

19.00 - 21.00 uur Grand Café
Café

MAANDAG 19 JULI

15.00 - 16.30 uur tussen de liften
Jeu de Boules
**bij mooi weer naar buiten*

DINSDAG 20 JULI

10.00 - 11.30 uur Grand Café
Quiz

WOENSDAG 21 JULI

15.00 - 16.30 uur Grand Café
Bingo

DONDERDAG 22 JULI

15.00 - 16.30 uur Grand Café
Deel 2 workshop

Doe mee, dicht mee

19.00 - 21.00 uur Grand Café
Café

VRIJDAG 23 JULI

19.00 - 21.00 uur Grand Café
Filmavond

Meer informatie over de activiteiten bij De Es:
Stefanie Hagedoorn (06-13286470) of Leonie Heerema (06-12825949)

DE ES - JULI

WOENSDAG 7 JULI

10.30-12.00 uur Café
Handwerken
Beweegactiviteit PG-woningen
10.30 uur woning 2
11.00 uur woning 3

DONDERDAG 8 JULI

14.30-16.00 uur Café
Kegelen
voor individueel wonen en somatiek

14.30 uur, woning 3
Bingo

ZONDAG 11 JULI

21.00 uur
Finale EK voetbal

MAANDAG 12 JULI

14.30 uur Restaurant
In het kader van de dichtweken:
Workshop dichten met Jetta Post

DINSDAG 13 JULI

10.30-12.00 uur Café
Schilderen/tekenen
voor individueel wonen en somatiek

14.30-16.00 uur Restaurant
Bingo
voor individueel wonen en somatiek

WOENSDAG 14 JULI

10.30-12.00 uur Café
Handwerken
Beweegactiviteit PG-woningen
10.30 uur woning 4
11.00 uur woning 2

DONDERDAG 15 JULI

14.30-16.00 uur Café
Kegelen
voor individueel wonen en somatiek

14.30 uur, woning 4
Bingo

ZATERDAG 17 JULI

14.00-16.00 uur Serre
Optreden Tom Schotten
voor PG-afdelingen
(woning 1 en 2 van 14.00 tot 14.45 uur)
(woning 3 en 4 van 15.15 tot 16.00 uur)

MAANDAG 19 JULI

14.30 uur Café
Filmmiddag "Annie M.G. Schmidt"
voor Individueel wonen en somatiek

Bewaar deze agenda

Meer informatie over de activiteiten bij De Es:
Stefanie Hagedoorn (06-13286470) of Leonie Heerema (06-12825949)

VERVOLG DE ES - JULI

DINSDAG 20 JULI

10.30-12.00 uur Café

Schilderen/tekenen

voor individueel wonen en somatiek

14.30-16.00 uur Restaurant

Bingo

voor individueel wonen en somatiek

WOENSDAG 21 JULI

10.30-12.00 uur Café

Handwerken

Beweegactiviteit PG-woningen

10.30 uur woning 3

11.00 uur woning 4

DONDERDAG 22 JULI

14.30-16.00 uur Café

Kegelen

voor individueel wonen en somatiek

14.30 uur, woning 1

Bingo

MAANDAG 26 JULI

14.30 uur Restaurant

In het kader van de dichtweken:

Quiz over dichten

DINSDAG 27 JULI

10.30-12.00 uur Café

Schilderen/tekenen

voor individueel wonen en somatiek

14.30-16.00 uur Restaurant

Bingo

voor individueel wonen en somatiek

WOENSDAG 28 JULI

10.30-12.00 uur Café

Handwerken

Beweegactiviteit PG-woningen

10.30 uur woning 2

11.00 uur woning 3

DONDERDAG 29 JULI

14.30-16.00 uur Café

Kegelen

voor individueel wonen en somatiek

14.30 uur, woning 2

Bingo

Meer informatie over de activiteiten bij De Pelster:

Leonie Heerema (06-12825949)

DE PELSTER - JULI

DONDERDAG 1 JULI

14.30-16.00 uur Restaurant

Bingo

DINSDAG 6 JULI

10.15-12.00 uur Restaurant

Creatieve ochtend

WOENSDAG 7 JULI

Per verdieping:

10.30 uur 1ste verdieping,

14:00 uur 2de verdieping,

15:00 uur 3de verdieping.

Quiz met Gerda

DONDERDAG 8 JULI

14:30 - 16:00 uur Restaurant

Bingo

ZONDAG 11 JULI

21.00 uur

Finale EK voetbal

MAANDAG 12 JULI

19:00 - 20:30 uur Restaurant

Kegelen

DINSDAG 13 JULI

10.15-12.00 uur Restaurant

Creatieve ochtend

DONDERDAG 15 JULI

14.30-16.00 uur Restaurant

Bingo

MAANDAG 19 JULI

19.00-20.30 uur Restaurant

Kegelen

DINSDAG 20 JULI

10.15-12.00 uur Restaurant

Creatieve ochtend

WOENSDAG 21 JULI

Per verdieping:

10.30 uur 1ste verdieping,

14:00 uur 2de verdieping,

15:00 uur 3de verdieping.

Quiz met Gerda

DONDERDAG 22 JULI

14.30-16.00 uur Restaurant

Bingo

MAANDAG 26 JULI

19.00-20.30 uur Restaurant

Kegelen

DINSDAG 27 JULI

10.15-12.00 uur Restaurant

Creatieve ochtend

DONDERDAG 29 JULI

14.30-16.00 uur Restaurant

Bingo

Heeft u tips voor de redactie?

Heeft u tips voor leuke verhalen of leuke nieuwtjes? Mail: magazinn@zinnzorg.nl of geef uw tip door aan het servicepunt van ZINN: 050-585 2000.

Colofon

Wie maakt deze krant?

MagaZINN verschijnt in alle ZINN locaties rond het eind van de maand. MagaZINN draagt bij aan de verbinding tussen cliënten, bewoners, familie, bezoekers, medewerkers en vrijwilligers door korte, goed leesbare en nieuwswaardige artikelen te plaatsen over zeer diverse onderwerpen.

- Redactie:** Communicatie & Marketing ZINN
- Eindredactie:** Marloes Lok
- Coördinatie:** Afdeling Communicatie
- Telefoon:** 050-585 2198
- Agenda:** WelZINN
- Druk:** Hoekstra Krantendruk, oplage 2000 ex
- Vormgeving:** 1609bold
- Tips?** magazinn@zinnzorg.nl

Zuiderflat heeft nu een eigen Noaberhoes

Als je de deur van het Noaberhoes in ZINN locatie Zuiderflat opent hoor je direct de schijven van de sjoelbak tikken. Je ziet twee dames aan een tafel Rummikub spelen en Ina Alberts met de koffiepote rondgaan. Dat is de sfeer en de gasten zijn er zichtbaar blij mee. Ina is één van de initiatiefnemers: “In de Zuiderflat misten we een plek waar mensen elkaar in een ongedwongen sfeer kunnen ontmoeten met een kopje koffie en een spelletje. Daarom hebben we onze leidinggevende voorgesteld om het Noaberhoes te openen.” Op dinsdag- en vrijdagmiddag staat de deur open en Ina heeft over belangstelling niet

te klagen. “Ik begeleid het niet in mijn eentje hoor. Henny Serier van WelZINN en Lisa Cervat helpen af en toe mee. Lisa heeft hier gewerkt als woonassistente en is nu met pensioen.” Lisa zegt daarover: “Ik vind het heerlijk. Toen ik hier weer binnenstapte voelde het als thuiskomen.” De bezoekers wonen in de Zuiderflat. Deels bij ZINN en deels zijn het zelfstandige huurders. Ze doen spelletjes en hebben het gezellig met elkaar. Wat Ina Alberts betreft is het Noaberhoes een succes. Leidinggevende Desirée Winterwerp zag het idee direct zitten en gaf groen licht.

1. Lorne Greene Bonanza
2. Lucille Ball
3. Willem Duys
4. Berend Boudewijn en Mies Bouwman
5. Ko van Dijk
6. Herman Emmink
7. Lente 't Hart
8. Martine Bijl
9. Betty Stöve
10. Lenny Kuhr
11. Jos Brink
12. Piet Bambergen
13. Michael Jackson
14. Zangeres zonder Naam
15. Sjet van Oekel
16. Joop Zoetemelk

Gedichtje

Zomers van toen

*Zomers van toen,
zijn groener en warmer.
Zomers van nu,
een tikkeltje armer.*

*Maar straks zijn de zomers
van nu net zo groen.*

*En zo warm, want dan zijn het ook
zomers van toen.*

Antwoorden van de puzzel op pagina 13

